

Новий староста, благоустрій і що змінилось у Любиковичах

До Любиковицького старостинського округу входять три села: Білятичі, Мар'янівка і адміністративний центр - Любиковичі. З 1 березня новим старостою округу призначили Павла Шкодича. «Сарненські новини» дізналися про роботу реорганізованої сільської ради, як лікарі приймали пацієнтів у Будинку культури та чого наразі найбільше потребують Любиковичі.

Довідка: Павло Шкодич народився в селі Карасин. Першу вищу освіту отримав за спеціальністю «Агрономія». 20 років служив в органах внутрішніх справ. Працював начальником Сарненського і Дубровицького райвідділу поліції. В Костополі очолював кримінальну поліцію, у Варшві - начальником міліції громадської безпеки. Має другу вищу освіту - юрист-правознавець. На пенсії працював в агропідприємствах. У 2020 році був вчителем правознавства й громадянської освіти в Стрільському ліцеї. З 1 березня - староста села Любиковичі.

Окресліть основні проблеми в Любиковичах й окрузі.

Першочергово проблематичним є благоустрій. Любиковицька сільська рада єдина в районі, де немає вуличного освітлення. Це наша проблема номер один. Однак уже розробили проектно-кошторисну документацію, пройшли її експертизи. І наразі в пріоритеті міського голови електрифікувати Любиковичі.

Крім того, у Мар'янівці й Білятичах - проблеми з інтернет-покриттям. Хоча вже подали заяву на державну програму проведення швидкісного інтернету. Є також негаразди зі стихійними сміттєзвалищами. Деякі ліквідували, але все одно є захаращені території. Таке враження, що про благоустрій просто забули. Але коли ще працював агрономом у Стрільську, то всі говорили, що найпрацьовитіші люди живуть у Любиковичах і Коросту. Так і зараз. Нещодавно селяни відповідально поставились до проблеми й прибрали свої прилеглі території, узбіччя. Тобто село в основному чисте.

Також у нас дорога Любиковичі-Мар'янівка в незадовільному стані. І потрібен ремонт мосту. Стовово дороги на Сарни - проживаю в Стрільську й розумію, яка ця дорога. Ще з липня минулого року напрямом Сарни-Дубровиця через Любиковичі включили в державну програму ремонту. Але коли і чи буде це реалізовано - невідомо.

Наскільки ефективно справляється з новими обов'язками?

Ніколи не працював старостою, але був депутатом чотирьох скликань. Тому дуже добре орієнтуюсь у цій роботі. У реформі децентралізації є деякі мінуси. Наприклад, немає своєї бухгалтерії, але проблем це не створює. Фінансування в нас проходить через міську раду. Тобто, якщо виникають питання, звертаємося до

міського голови чи заступників й оперативно вирішуємо їх.

Яка стратегія розвитку округу?

Вона одна - комунікації та благоустрій. У нас взагалі немає автобусного сполучення Мар'янівка-Сарни, є лише Мар'янівка-Рівне. Люди звертаються, щоб підкоригувати графік руху, але потрібно повністю створити новий рейс. До мене цим ніхто не займався, тому чекати потрібно рік чи два. Крім того, у всіх трьох населених пунктах є демографічна проблема - низька народжуваність. Минулого року в Любиковичах народилась одна дитина. Тобто через шість років у школу піде одна учениця. Це проблема. Людей стає менше. Якщо ж і є якісь новобудови, то на місці старих будинків, які викупили.

Наскільки ефективно сільрада виконує свої обов'язки після реорганізації?

Роботи дуже багато. Є питання з інтернетом. На превеликий жаль, із року в рік нам обіцяють, що зменшиться документообіг, а він усе збільшується. Одна людина повинна зараз чекати пів години, доки всі документи відсканують, внесуть у базу. І в цьому є мінуси. Але апарат справляється.

З липня 2020-го по березень 2021-го лікарі перебували в Будинку культури, адже тривав ремонт амбулаторії. Розкажіть, чому виникла така ситуація і як її вирішили?

Чому так довго з цим тягнули - важко сказати. Я ж нова людина. Після призначення зайшов у цей Будинок культури й усе побачив - це був жах. Там дуже холодно, людям і лікарям, м'яко кажучи, було не комфортно. Елементарно з господарської

точки зору не розумів, чому не можна перейти в приміщення нової амбулаторії, яке опалювалось і було практично в тому ж стані, як і зараз. Досі вважаю, що потрібно було відразу розмістити лікарню в новій будівлі. А тих, хто там щось не доробив, юридично змусити допрацювати. Після мого призначення довелося трохи, так би мовити, додати мотивації. Й через тиждень, на щастя, перейшли в нову амбулаторію.

Але ж залишається відкрите питання ФАПу в Білятичах. Літом на нього впало дерево й проломило покрівлю. Цілий рік усередину падали сніг і дощ. Була ідея якимось чином це приміщення реанімувати, але там уже все затекло. Думаю, його свідомо зничили. А тоді можна було лише шифером накрити й ФАП ще функціонував би. Тим більше, що будівля потрібна. Найбільше ж людей цікавить їх здоров'я. Словом, проблем вистачає, але будемо їх вирішувати.

Робота в осередку культури ніколи не зупиняється

Доки не збудували нову амбулаторію, лікарнею в Любиковичах слу-

Діловод Галина СКИБАН і адміністратор Людмила ЯЧУТА.

го лікаря був у могом кабінеті, - розповідає директорка Людмила Таборовець. - Зараз намагаємося десь щось пофарбувати, замінити. Словом, заново облаштуємо. Поки коштів від відділу культури не отримали, матеріали купуємо за власні. Добре, ще залишилися гроші, які заробили ще минулого року на організації різних свят до карантину.

Основний напрямок роботи в клубі - вокальні гуртки. Однак пані Людмила каже, що обмежень жодних немає:

Ми займаємося усім. Беремо участь у різних декламаторських конкурсах, вчимо вірші, танцюємо. В основному працюємо з дітками першого-п'ятого класів. Старші йдуть на вокальний гурток. Я сама спеціаліст по вокалу. Закінчила Рівненське музичне училище по класу бандури. За сумісництвом викладаю фортепіано й ще на гітарі граю та пишу авторські пісні. Часто запрошують у Сарни як бард-гітаристку. Директоркою Будинку культури в Любиковичах працюю з 2013 року. До цього сім років завідувала клубом у селі Білятичі.

Робота в осередку культури ніколи не зупиняється. Через карантин дітей навчають індивідуально або формують невеликі групи з дотриманням усіх протиепідемічних правил. - Зараз у нас усе в онлайн-режимі. Останній великий концерт був, коли Галина та Яна Куришки сюди приїздили. Плануємо до свята села, на Трійцю, концерт під відкритим небом. Хоч поки ще рано говорити саме про формат. Але завжди до свята села чи Дня Незалежності організуємо концерт. Це традиція, - підсумовує Людмила Таборовець.

Людмила ТАБОРОВЕЦЬ, директорка Будинку культури.

гував місцевий Будинок культури. З липня 2020-го до кінця березня 2021 року медперсонал приймав пацієнтів у трьох кімнатах. До того ж приміщення майже не опалюється. Місяць тому лікарі переїхали в нову амбулаторію, а працівники клубу власними силами затіяли ремонт.

Коли тут була лікарня, ми працювали у школі, деякі гуртки частково проводили й тут. Кабінет сімейно-

довгоочікуваний переїзд лікарів: за один місяць

Любиковицьким медикам комфортно працювати у новій амбулаторії.

Лікарі, віддані своїй справі

У Любиковицькій лікарській амбулаторії загальної практики сімейної медицини працюють 10 фахівців. Сімейний лікар Анжела Артюшок-Гришкова розповідає, що наразі навантаження на заклад колосальне:

- Приймаємо людей із 9 години ранку й фактично до кінця робочого дня. В мене задекларовано 1820 пацієнтів. Намагаємось реєстратуру перевести в електронний формат, але поки що не все працює, як потрібно. Інколи зависає система. Тому є жива черга й, відповідно, по запису. Якщо є екстрений виклик, змушені завершувати прийом і виїжджати. Ковідних хворих намагаємось записувати після обіду. При огляді одягаємо щиток, маску. Але якщо вони повідомляють, що є ускладнення, тоді також можемо виїхати або перевіряємо центральний вхід, щоб оглянути. Потім

перевдягаємось і далі ведемо стандартний прийом. Працюємо до 16:00. Трапляються випадки, коли чергові медсестри або я до 20-ої години затримуюсь. Приходиш додому — починаються телефонні дзвінки до 22 години. До опівночі пишу медичну документацію. В такому режимі працюють, певно, усі медики в Україні. Тобто за реформу можемо сказати, що в сімейного лікаря немає свого особистого часу. Мабуть, людям і добре. Вони вважають, що лікар має бути на зв'язку 24 на 7, але не завжди це можливо. Хоча й стараємось відповідати на всі дзвінки, реагувати на виклики. Якщо не справляємося, допомагають дві сімейні медсестри.

Найчастіше люди звертаються з гострими респіраторними захворюваннями. Також пані Анжела каже, що спостерігають спалах коронавірусу в селі:

- Наразі (23 квітня - прим. ред.) офіційно в селі хворіють 10 осіб. Але це ті, хто здав ПЛР-тест, щоб піти на лікарняний. А є ж люди, які взагалі його не робили. Тому думаю, що хворих набагато більше. Для первинної ланки медицини не передбачена доплата за ковідних. Хоча ми фактично щодня з ними контактуємо й 90% лікуємо амбулаторно. На стаціонар за весь час відправили чотири чи п'ять хворих. Крім того, є серйозне психологічне навантаження. У пацієнта може бути висока температура тиждень і навіть два, але нормальна

сатурація, а в такому випадку госпіталізація не передбачена. Але люди на переймається, нервує, тож потрібно заспокоювати, пояснювати. І це морально виснажує.

Медперсонал не приховує, що після переїзду в нову будівлю працювати стало комфортніше. Хоча в приміщенні Будинку культури теж виконували свою роботу на 100%, адже іншого виходу не було.

- Очевидно, що тут набагато краще. Є сучасна вентиляційна система, яка повинна медичних установах. Дякуємо працівникам культури, що нас прихистили. Але залишається проблема з нашим автомобілем швидкої допомоги. Машина дуже старенька, 1994 року випуску. А враховуючи те, що в Целцевицькій амбулаторії взагалі немає автомобіля, то ми новий точно отримаємо не скоро. Варто врахувати й те, що в Білятичах завалився ФАП у червні. Будівлю досі не відновили, а середнього працівника перевели до нас на посаду фельдшера. Вона тут встигає відпрацювати й ще їздить на виклики в Білятичі. Це дуже важко. У жовтні в нас почав працювати лаборант. Тепер робимо загальний аналіз крові, сечі, перевіряємо цукор,

Сходишки до знань.

нас. Вони працювали в такий важкий час у складних умовах, але з доброю ставилися до кожного пацієнта. Наш сімейний лікар посланий Богом. Своїм теплом, добротою, професіо-

Тепер необхідно чекати, поки всю інформацію відсканують, внесуть у базу та відправлять на «Соціальну громаду». Це все займає час. А якщо в будинку проживають сім осіб, то потрібно всіх вписати. Крім того, інколи ж і форс-мажорні ситуації трапляються — інтернет зникає, програма зависає... А наразі закон не бачить іншого варіанту реєстрації, крім електронного. Проте, коли вся ця інформація оцифрується, то вже процес буде набагато швидший. Потрібно просто пройти цей перехідний етап.

Працювати жителі Любикович

Місцеві жителі вже встигли посадити на перших сотках картоплю, і не лише для себе.

Кажуть, що розраховують на врожай, адже садили, коли на небі були хмари:

- Уже цього року 60 мішків розсадили. Це ж і куму, і брату, і свату треба допомогти. Тому садимо всю весну, літом сапаємо, восени колаємо, а зимою з погребом дістаємо. Тримаємо ще корів, індиків, качок, щоб усю було: гарне яєчко й корисне молочко без ГМО, — каже місцевий господар Петро Гнатюк.

Африка в Любиковичах

В останній тиждень перед Великоднем люди в селі активно облагороджують власні території. Проте сім'я Таборовців вирішила оригінально прикрасити своє подвір'я. Самі зробили пальму з пластикових пляшок. Кажуть, є лише одна проблема — не вистачає матеріалу на друге дерево:

- Село в нас чисте. Новий староста потурбувався про це. Навіть немає де зеленої пляшки знайти для листя на пальму. То було б взагалі файно. Ми нашого старосту не вибрали, але бачимо, що господарник прийшов. Вирішилася проблема з лікарнею, люди каміння, пісок із прилеглих територій забрали. Відчувається порядок. Але це тільки початок, подивимось, як далі буде.

Вадим НОВАК.
Фото Василя СОСЮКА.

Сім'я ТАБОРОВЦІВ готується до Пасхи.

налізмом вона підтримувала кожного хворого. Тому низько вклоняємось та ще раз дякуємо нашим лікарям та їх батькам, що виховали таких дітей із сімейним теплом у серцях.

Оптимізована сільська рада

Наразі апарат Любиковицької сільської ради складається з чотирьох фахівців: староста, діловод Галина Скибан, землевпорядник Катерина Ковальчук і адміністратор ЦНАПу Людмила Якута. До оптимізації працювало вісім чоловік. Всі послуги можна отримати на місці. Адміністратор розповідає, що

роботи додалось чимало, тому на початкових етапах можливі деякі затримки, однак намагаються допомогти кожній людині:

- Усе вже надаємо на місці: прописка, виписка, різні види допомоги, компенсація, субсидії. Наприклад, людина хоче отримати одноразову виплату на тверде паливо. Раніше це робили в паперовому вигляді. Громадяни звикли, що треба ксерокопія паспорта, ідентифікаційного коду, посвідчення. Принесли це все й пішли.

холестерин. Тестами забезпечені: ВІЛ, гепатити, тропоніни. Маємо новий кардіограф. Але без такого відданого персоналу сама б тут нічого не зробила, — ділиться Анжела Артюшок-Гришкова.

До слова, перед поїздкою в Любиковичі редакція «Сарненських новин» отримала лист вдячності від Федори Мойсюк:

«Від щирого серця дякуємо нашому сімейному лікарю і медикам за справжнє сімейне піклування про

Коник Дереш надійний помічник господаря Петра.